

РЕЗЮМЕ

На обявената процедура за прием на заявления за подпомагане на дейности, насочени към развитие на ЗАНАЯТИ по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони.

Общата цел на интервенцията ще се насърчава диверсификацията на икономиката в селските райони. Също така на територията на селските райони съществува възможност да се развива бизнес, който допълва или подпомага селскостопанското производство, което е характерно за тези райони.

Териториален обхват

Подкрепа в рамките на приема по интервенцията се предоставя за развитие на неземеделски дейности на територията на общините от селските райони.

Бюджет по приема

Общият размер на *безвъзмездната финансова помощ (БФП)* по настоящия прием е левовата равностойност на 3 млн.евро.

Приложим режим на минимални/държавни помощи

Финансова помощ се предоставя при условията на режим „минимална помощ“ (de minimis). Максималният размер на помощта за едно и също предприятие в режим „de minimis“, за която се кандидатства, заедно с другите получени минимални помощи от кандидата не може да надхвърля левовата равностойност на **300 000 евро** за период от три години, считано от датата на предоставяне на помощта.

Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане

Финансовата помощ по настоящия прием се предоставя под формата на безвъзмездна финансова помощ за възстановяване на определените за допустими, действително извършени и платени разходи. БФП за одобрено заявление за подпомагане е в размер **до 50%** от общия размер на допустимите за финансиране разходи. *Минималният размер* на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане е левовата равностойност на **15 000 евро**. *Максималният размер* на допустимите разходи за един кандидат, включително за предприятията, с които помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на ЗМСП, за периода на прилагане на интервенцията и за едно заявление за подпомагане е до левовата равностойност на **400 000 евро**.

Срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане

Одобрените заявления за подпомагане се изпълняват в срок **до 24 месеца**, а за заявления за подпомагане, включващи **разходи за СМР**, за които се изисква *разрешение за строеж* – в срок **до 36 месеца** от датата на подписването на административния договор за предоставяне на БФП с ДФЗ-РА.

Крайният срок за изпълнение е не по-късно от **31 декември 2028 г.**

Допустими кандидати:

Интервенцията е насочена към подкрепа на **физически лица, регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят/и** след вписване в регистър БУЛСТАТ по реда на чл. 3, ал. 1, т. 9 от Закона за регистър БУЛСТАТ в селските райони.

Критерии за допустимост на кандидатите:

1. За БФП могат да кандидатстват физически лица, регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят/и след вписване в регистър БУЛСТАТ по реда на чл. 3, ал. 1, т. 9 от Закона за регистър БУЛСТАТ.
2. Кандидатите трябва да отговарят на определението за микропредприятие, съгласно дефиницията на чл. 3, ал. 3 от ЗМСП.
3. Кандидатите трябва да имат постоянен адрес на територията на селски район, съгласно Приложение № 4.
4. Кандидатите трябва да отговарят на определението за *самостоятелно зает занаятчия*, съгласно дефиницията на чл. 5, ал. 2 от Закона за занаятите.

Допустими дейности:

Подпомагат се заявления за подпомагане за инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към развитие на занаяти, съгласно Приложение 1 към чл. 3, ал. 2, т. 1 от Закона за занаятите (Вж.Приложението), включително *предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители* в занаятчийски дейности.

За подпомагане по реда на тези условия кандидатите представят бизнес план по образец, който съдържа подробно описание на планираните инвестиции и дейности за **5-годишен период**, а в случаите на *инвестиции за извършване на СМР* включително и за разходите, за които не се кандидатства, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно – *за 10-годишен период*.

Заявленията за подпомагане се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към заявленията за подпомагане се прилагат документи за:

-учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 години, считано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за СМР за надстрояване и/или пристрояване на съществуващ строеж за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ).

-документ за ползване на имота/сградата за срок не по-малко от 6 години, считано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане – в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на нови

машины, оборудване и съоръжения. И СМР извън случаите, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ.

С оглед избягване припокриването с други програми и фондове, в рамките на Стратегическия план по ОСП *не се предоставя подкрепа* за инвестиции в неземеделски дейности, за действащи микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от ЗМСП с постоянен адрес на територията на селски район и земеделски стопани в селските райони, за кандидати одобрени за подпомагане по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027 г., процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-1.004 **„Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите”**.

В рамките на приема *не се подпомагат туристически дейности*, свързани с **изграждане/ремонт/реконструкция на места за настаняване.**

Допустими разходи:

1. Допустими за подпомагане са разходи за **строително монтажни работи (СМР), вкл.:**

1.1. реконструкция на сгради и помещения;

1.2. ремонт на сгради и помещения;

1.3. закупуване и инсталиране на инсталации за производство на енергия от ВЕИ за собствено потребление и собствени нужди от фотоволтаични (соларни) системи ФЕЦ;

1.4. закупуване и поставяне на преместваеми обекти.

2. Допустими за подпомагане са разходи за материални активи, включително чрез финансов лизинг на нови машини, съоръжения и оборудване до пазарната стойност на активите за:

2.1. закупуване и/или инсталиране на нови машини, съоръжения или оборудване;

2.2. закупуване на специализирани транспортни средства;

2.3. битово и офис обзавеждане и техника.

3. Допустими разходи за подпомагане за нематериални активи са:

3.1. изработка на клиентски уебсайт;

3.1. изработка на мобилно приложение;

3.2. закупуване на софтуер, пряко свързан с работата на активите по т. 2.1, включени в заявлението за подпомагане;

3.3. придобиване на лиценз за софтуер.

4. Допустими за подпомагане са общи разходи, свързани с подпомаганата дейност по Раздел 11, като: *разходи за консултантски услуги*, свързани с подготовката и управлението на заявлението за подпомагане, изготвяне на технически и/или

работен проект, анализ по т. 1.3 и/или проектни решения за чертежи, схеми, изчисления и указания за изпълнението им от инженер конструктор/електроинженер, свързани с допустимите инвестиционни дейности по Раздел 11, строителен надзор, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, обследване за енергийна ефективност.

ВАЖНО:

Допустими по точки 3.1 до 3.4. включително са разходи на обща стойност до 5% от разходите по точка 1 и точка 2, но не повече от общо **10 000 лева**.

Разходите по **точка 4** не могат да надхвърлят 11% от разходите по т. 1, т. 2 и т.3.

Разходите по точка 4 за консултантски услуги по подготовка и управлението на заявлението за подпомагане **не могат да надхвърлят 5.7%** от сумата на допустимите разходи по точки 1, 2 и 3, **но не повече от 35 000 лева**.

Разходите по точка 4 за изготвяне на **технически и/или работен проект**, включително анализ, закупуване и инсталиране на инсталации за производство на енергия от ВЕИ и/или проектни решения за чертежи, схеми, изчисления и указания за изпълнението им от инженер конструктор/електроинженер, не могат да надхвърлят **3,3%** от разходите по точка 1 и точка 2 за проектирания обект.

Разходите по точка 4 за **строителен надзор**, не могат да надхвърлят общо 1.4% от сумата на допустимите разходи по точка 1 и точка 2 за проектирания обект.

Разходите по точка 4 за хонорари на архитекти, инженери и консултанти, за *обследване за енергийна ефективност*, свързани с допустимите инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане не могат да надхвърлят **2,5%** от разходите по точка 1 и точка 2.

Разходите по т.2.3 за дълготрайни материални активи, представляващи инвестиции в битово и офис обзавеждане и техника (като напр: телевизори, озвучаване, компютри и периферия, проектори, кафе машини, перални, сушилни, печки и котлони, микровълнови фурни, столове, канапета, дивани, маси, градински и други мебели) са допустими ако са на обща стойност **до 5%** от допустимите разходи по точка 1, точка 2.1, точка 2.2 и точка 3..

За всеки заявен за финансиране разход, който към датата на подаване на заявлението за подпомагане не е включен в списъка с *референтни цени*, кандидатът представя *най-малко три съпоставими независими оферти*.

Представяваната от нас консултантска фирма **ФИНСИС** е готова да ви окаже високоефективни професионални услуги по подготовката, обосновката и управлението на проекти по обсъжданата интервенция. На разположение сме и за съдействие за регистрация на желаещи да се регистрират като майстори-занаятчии, както и за извършване на безплатно за кандидат-бенефициентите **предварително** ранкиране на техни проекти по интервенцията.

С уважение,

Д-р Никола Христович

Управител

0888 619863

За контакти с ФИНСИС:

м.т.: 0888/619863; 0888/619864; 0887/336753.

e-mail: office@finsys-soft.com; www.finsys.bg.

ПРИЛОЖЕНИЕ. СПИСЪК НА ЗАНАЯТИТЕ СЪГЛАСНО ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 КЪМ ЗАКОНА ЗА ЗАНАЯТИТЕ

1., Народни художествени занаяти: 1.Художествена обработка на кожа; 2.Изработване на изделия от кожа; 3.Изработване на накити; 4 Изработване на изделия от ковано желязо; 5.Художествено леене; 6.Звънчарство; 7.Ножарство; 8.Изработване и ремонт на старинно оръжие; 9.Везбарство; 10.Художествено плетиво; 11.Изработване на национални кукли; 12.Изработване на художествена керамика; 13.Грънчарство; 14.Художествена обработка на дърво и дърворезба; 15.Изработване на художествени тъкани; 16.Гайтанджийство; 17.Изработване на национални костюми; 18.Изработване и ремонт на български народни музикални инструменти; 19.Художествена обработка на камък; 20. бакърджийство (медникарство); 21.Изработване на дървени съдове и предмети за бита, копаничарство; 22.Ръчно килимарство.

II. Други: 23.Леярство на камбани; 24.Изработване на стъклени изделия чрез духане на стъкло; 25.Рисуване и гравирание върху стъкло; 26. Ръчно книговезване; 27. Изработване и ремонт на съвременни музикални инструменти и аксесоари за тях; 28.Изработване и ремонт на изделия от мед (бакър) и сплавите им; 29.Часовникарство; 30.Гравьорство; 31.Изработване на камини, кахлени печки; 32.Изработване на елементи и монтаж на облицовки на стрехи; 33.Покривни работи - редене на керемиди, поставяне на улуци, изграждане на комини; 34.Коминочистене; 35.Тенекеджийство; 36.Калайджийство; 37.Ковачество; 38.Изграждане на кладенци; 39.Каменоделство; 40.Точиларство; 41.Ключарство; 42.Бъчварство; 43.Коларство; 44.Кошничарство, изработване на рогозки и метли; 45.Тъкачество (платно, аби, пътеки, черги, китеници и сродни) и мутафчийство; 46.Седларство и сарачество; 47.Обущарство; 48.Шапкарство; 49.Въжарство; 50.Производство на боза (бозаджийство) и шекерджийство, производство на изделия от захарен сироп; 51.Вулканизация; 52.Поправка на велосипеди; 53.Шивашки услуги; 54.Тапицерство; 55.Ръчна изработка и ремонт на мебели; 56.Ръчна изработка на табели и реклами; 57.Фризьорство.